

**RAAMATTUSUNNUNTAI 2025
SAARNAJUURI/I.VUOSIKERTA
SUOMEN PIPLIASEURA
KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ HELENA KAUPPILA**

PELKOJA JA KAUHUA JERUSALEMISSA

Ylipapit ja fariseukset eivät kutsuneet neuvostoa koolle ihan vain kehittääkseen omaa toimintaansa ja miettiäkseen askelmerkkejä menestyksekkääseen tulevaisuuteen. Ennen neuvoston koollekutsumista Johanneksen evankeliumi kertoo Jeesuksen herättäneen Lasaruksen kuolleista. Tieto tunnusteosta oli kiirinyt uskonnollisten auktoriteettien korviin ja herätti heissä huolta. Neuvosto kutsuttiin koolle siksi, että heillä oli käsissään akuutti ongelma.

Juudea ja Jerusalem elivät roomalaisen miehityksen alaisena. Vaikka juutalaisilla oli valtakunnassa monenlaisia vapauksia, ei miehitysvaltakkaan ihan mitä tahansa katsoisi läpi sormien. Jeesus aiheutti ympärillään hässäkkää, joka ei ollut luonteeltaan vain hengellistä, vaan myös poliittista. Uskonnollisten johtajien näkökulmasta ongelma oli, että jos kansa lähtisi seuraamaan laajalti Jeesusta, he menettäisivät auktoriteettinsa kansan uskonnollisina johtajina. Silloin roomalaiset kenties veisivät heiltä senkin vallan, mitä heillä vielä oli. He menettäisivät oppimattoman, syrjäseutujen miehen touhujen vuoksi kaiken, mitä olivat koko elämällään varjelleet: temppele ja uskonto.

Evankeliumit – ja erityisesti Johanneksen evankeliumi, esittävät juutalaisten mahtimiehet, fariseukset ja ylipapit, useimmiten kielteisessä valossa. He ovat yleensä kertomuksen ”pahiksia”, Jeesuksen seuraajat ”hyviksiä”. Tähän asetelmaan on syynsä. Varhaiset kristityt hakivat paikkaansa juutalaisuuden uutena lahkona eikä se ollut helppoa. Jeesus-liikkeeseen kuuluvia vainottiin ja synagogat suhtautuivat heihin penseästi. Johanneksen evankeliumin kirjoittamisajankohtana (~ v. 100-110 jKr. kenties Efesossa tai Syyrian Antiokiassa) uuden lahkoon edustajat oli todennäköisesti melko vastikään jo heitetty kokonaan ulos synagogasta kirousten kera. Suhde varhaisten kristittyjen ja juutalaisten välillä oli evankeliumin kirjoittamisen aikaan kipeä ja tekstissä näkyy paikka paikoin katkeruus juutalaisia auktoriteetteja kohtaan.

PIPLiA. voimasanoja

***

Entäpä, jos katsoisimme fariseuksia ja kirjanoppineita empaattisten lasien lävitse? He vaalivat omaa kultillista traditiotaan, joka oli auttanut kansan läpi orjuuden, sotien ja pakkosiirtolaisuuden kauhut. Heille totuus oli, että vain uskollisuus Israelin Jumalaa ja lakia kohtaan voisi auttaa kansaa. Kun pidettäisiin nämä, hoidettaisiin uskonnolliset velvollisuudet kunnolla ja huolella, Jumala antaisi kansan menestyä. He uskoivat siihen ja siihen he perustivat oman elämänsä ja koko kansan turvallisuuden, joka miehitysvallan alaisuudessa oli jatkuvasti vähintäänkin kyseenalainen.

Kun maailma tuntuu epävakaa ja poliittinen kaaos tuntuu leviävän maastopalon lailla mantereelta toiselle, moni alkaa kysellä perinteiden perään. Ne ovat turvallisia ja vakaita. Kukaan ei kaipaa muutenkin epävakaiseen veneeseen keikututtajia.

Juudeassa poliittisesti hyvin tulenaran tilanteen keskellä alkoi tulla tunnetuksi mies, joka oli niin sanotusti ”boksin ulkopuolelta”. Hän ei kuulunut uskonnolliseen eliittiin, vaan oli kaukana siitä. Vaikka erämaissa oli ennenkin saarnattu, hän ei vain vetäytynyt syömään heinäsiirkoja autioille maille kamelinkarvavaatteissa, kuten Johannes Kastaja, vaan kehtautui kuljeksimaan ihmisten ilmoilla. Hän puuhasteli omiaan ihmisten joukossa, teki kuulemma tunnustekoita ja ihmiset pitivät häntä hirvittävän mielenkiintoisena hahmona. Jopa siinä määrin, että kulkivat sankoin joukoin kuuntelemaan hänen juttujansa, milloin minnekin.

Jeesus on kokonaan papiston kontrollin ulkopuolella.

Eikö ihminen olekin kiinnostunut siitä, että asiat ovat jotenkin valvonnassa? Että on joku virasto, komissio tai laitos virkamiehineen, joka katsoo, ettei tapahdu mitään väärinkäytöksiä ja uskomushoitoja? Eikö ole luontevaa ihmiselle haluta, että jossakin on joku, jolla on vastuu siitä, että asiat pysyvät järjestyksessä? Jeesuksen ajan Palestiinassa olivat miehitysvallan hallinnolliset rakenteet, maaherra, temppeilaitos ylipappeineen, fariseuksineen ja neuvostoineen. Meillä on Valvira, poliisilaitos, KELA, opetushallitus, piispat ja kirkolliskokous. Vain muutamia mainitakseni.

Neuvosto laitto vaakakuppiin kaksi asiaa: Kansa ja temppeleli vai yksi hankaluuksia aiheuttava mies. Liekö tällaisessa vaakakuppiasetelmassa sitten loppujen lopuksi kovin vaikeaa tehdä päätöstä? Eikö se nyt ole parempi antaa yhden kuolla, kuin kokonaisen kansan ja vieläpä menettää temppeleli, jonka olemassaolosta kaikki oli riippuvaista?

Näin jälkiviisaana voi sanoa, että vaakakuppiin oli tietenkin laitettu ihan väärät asiat. Jos toiseen vaakakuppiin olisikin laitettu totuus, vapaus, rakkaus sekä toiseen pelko, kontrollikoneisto ja väkivalta, lopputulos olisi ollut toisenlainen. Evankeliumin kirjoittaja ohjaa kädestä pitäen lukijansa näkemään sen, mitä Jeesus ja hänen nimeänsä kantava liike todellisuudessa edusti, mikä olisi ollut oikein ja mikä oli väärin.

Kun ihminen navigoi elämässään tehden jatkuvasti päätöksiä omien arvojensa ja toimintansa suunnasta, hänellä ei ole koko ajan Johanneksen evankeliumin kirjoittajaa vierellään osoittamassa sormellaan selkeää oikeaa ja selkeää väärää. Voimme toki lukea tekstejä ja etsiä niistä totuutta, joka johdattaa oikeaan suuntaan – siksi Raamattu on ylipäätään uskonnollisena kirjana olemassa. Silti

PIPLiA. voimasanoja

tavallisessa elämässä suunta hämärtyy helposti ja helpoiten se hämärtyy silloin, kun pelkää. Ylipapit ja fariseukset osasivat kirjoitukset todennäköisesti unissaan takaperinkin. Silti he tekivät virhearvion, koska he pelkäsivät. He pelkäsivät menettävänsä sen pienen vapaudenpläntin, joka tarjosi heille mahdollisuuden harjoittaa omaa uskontoansa miehitysvallan antamissa puitteissa. Samalla he luopuivat suurimmasta vapaudesta eli pelottomuudesta.

Pelko syntyy kiinnittymisestä mihin tahansa tämänpuoleiseen, olipa se sitten mammona, temppelilaitos tai jumalan kuva. Ihminen on taipuvainen tarttumaan mihin tahansa, mikä tarjoaa suojaa ulkoisia ja sisäisiä uhkia vastaan, sillä oma henki on kallis. Jeesus ei tarttunut. Jeesus oli valmis luopumaan jopa omasta hengestään, sillä mitään pelättävää ei oikeasti ole niillä, jotka luottavat Jumalaan. Ei edes kuolema. Jeesus eli sellaisessa todellisuudessa ja johdatti seuraajiaan samaan todellisuuteen.

Pioliaseura haluaa auttaa kaikkia ihmisiä Raamatun tekstien äärelle, etsimään totuuden, vapauden ja rakkauden sanoja. Kun ihminen oppii lukemaan, hän saa taidon, jota ei voi millään mahtikäskyllä ottaa pois. Lukutaidon mukana tulee valtaa ja vapautta omaan elämään, syntyy unelmia ja tahtoa kouluttaa myös omat lapset. Yhden lukutaidottoman naisen kouluttaminen periytyy ja muuttuu moninkertaiseksi hyväksi.

PIPLiA. voimasanoja